

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัยตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม*
PRIORITY NEEDS FOR TEACHER DEVELOPMENT OF EAKACHAI SCHOOL BASED
ON THE CONCEPT OF SOCIAL ENTREPRENEUR

¹ศรัณยา ยิ่งยวด Saranya Yingyoud ²อภิรดี จริยารังษิโรจน์ Apiradee Jariyarangsiroge

^{1,2}จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail: 6480074827@student.chula.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยมีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงบรรยาย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนเอกชัย ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.926 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัยตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ($PNI_{modified}=0.376$) เมื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคมมีลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified}=0.414$) รองลงมา คือ ด้านมีเป้าหมายและมุ่งมั่นแก้ปัญหาสังคม ($PNI_{modified}=0.400$) ด้านความเชี่ยวชาญและเข้าใจการดำเนินกิจการทางสังคม ($PNI_{modified}=0.396$) ด้านมีความกล้าเสี่ยง ($PNI_{modified}=0.376$) ด้านสร้างคุณค่าและสามารถสร้างเครือข่ายทางสังคม ($PNI_{modified}=0.374$) และด้านยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินกิจการทางสังคมมีลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{modified}=0.305$) ด้านรูปแบบและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมของครูมีความถี่สูงสุดคือการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน รองลงมาคือ การเรียนรู้ด้วยตนเอง

คำสำคัญ: การพัฒนาครู, ผู้ประกอบการทางสังคม, ความต้องการจำเป็น, โรงเรียนเอกชัย

Abstract

This research article's objectives were 1) to study the necessary needs in teacher development of social entrepreneur at Ekachai School. 2) To present the guidelines for teacher development at Ekachai School based on the concept of social entrepreneur. This research used a descriptive research method. The population used in this research was Ekachai School. The informant were school's director, deputy director and teachers. The research tool was the need questionnaire for teacher development at Ekachai School. based on the concept of social entrepreneur with a confidence value of 0.926. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and needs analysis ($PNI_{modified}$). The results showed that Necessary needs for teacher development at Ekachai School based on the concept of social entrepreneur concept is at a high level ($PNI_{modified}=0.376$). When analyzing individual needs, it was found that creativity and innovation ability to solve social problems were ranked the highest ($PNI_{modified}=0.414$), followed by goals and determination to solve social problems ($PNI_{modified}=0.400$), expertise and understanding of social affairs ($PNI_{modified}=0.396$), risk-taking ($PNI_{modified}=0.376$), and the aspect of creating value and being able to create social networks ($PNI_{modified}=0.374$). Meanwhile, the aspect of good governance in social affairs had the least necessary needs index ($PNI_{modified}=0.305$). In terms of models and methods for developing social entrepreneurship characteristics of teachers, the highest frequency is work-based learning, followed by self-learning.

Keywords: Teacher Development, Social Entrepreneurs, Needs, Ekachai School

บทนำ

ในยุคปัจจุบันนอกเหนือจากความรู้ที่ผู้เรียนได้รับแล้วนั้น การจัดการศึกษาในปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคน โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยให้ผู้เรียนได้รับทั้งความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศท่ามกลางยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579) การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship Education) เป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่ได้รับความสนใจและมีการดำเนินการเพิ่มมากขึ้นในการกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่จำเป็นในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการเงิน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ และการเป็นผู้ประกอบการ (Financial, Economics, Business and Entrepreneurial Literacy) ซึ่งรวมถึง 1) รู้วิธีการที่เหมาะสมสำหรับการสร้างตัวเลือกเชิงเศรษฐศาสตร์หรือเศรษฐกิจ 2) เข้าใจบทบาทในเชิงเศรษฐศาสตร์ที่มีต่อสังคม และ 3) ใช้ทักษะการเป็นผู้ประกอบการในการยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพด้านอาชีพเข้าไปในการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศตามยุทธศาสตร์ประเทศไทย

4.0 เพื่อสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) ผู้เรียนจะพัฒนาทักษะดังที่กล่าวมาข้างต้นได้นั้น การศึกษาถือได้ว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนา รวมทั้งเป็นกระบวนการสร้างทักษะของบุคคลให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการประกอบอาชีพ พร้อมทั้งจะเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ อีกทั้งยังสามารถช่วยสร้างสรรค์สังคมและพัฒนาประเทศ (สุกัญญา แหม่มซ้อย, 2563)

การพัฒนาครูนั้นเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษา และส่งผลต่อศักยภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งเป็นส่วนสำคัญในการนำสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่การเป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ลงสู่นโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 -2579) นโยบายที่ 3 ด้านการส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มุ่งเน้นพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพรูปแบบที่หลากหลาย จะเห็นได้ว่าการพัฒนาบุคลากร (Human Resource Development: HRD) มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการขับเคลื่อนองค์กร เป็นกระบวนการที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องเป็นระบบตลอดระยะเวลาที่บุคลากรทำงานอยู่ในองค์กร โดยการพัฒนาศักยภาพมนุษย์เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม การพัฒนาผ่านประสบการณ์ในงาน และการพัฒนาทักษะสัมพันธ์ เพื่อส่งเสริมให้ครูมีพลังอำนาจในการทำงานอย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพ (สืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา, 2561)

ดังที่ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2564) ได้กล่าวไว้ว่า จากการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคปัจจุบันที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีความผันผวนไม่แน่นอน ทั้งทางด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และการเมือง แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เกิดขึ้นนี้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้รูปแบบใหม่ที่ต้องตอบสนองต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนั้นครูในอนาคตจึงจำเป็นต้องมีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง เข้าใจประเด็นทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง เพื่อเข้าใจการเปลี่ยนแปลงบริบทของชุมชน (Bar Shalom, Bloch และ Peretz, 2007) ดังนั้น ครูในอนาคตจึงได้รับการคาดหวังให้เป็นบุคคลที่สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุก และมีทักษะที่จำเป็นในการสร้างความร่วมมือกับชุมชนโดยรอบได้ (Epstein and Sheldon, 2006) การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่กล่าวมาข้างต้นนั้นทำให้การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาครูตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม (Social Entrepreneur) จึงมีความจำเป็นในประเทศไทย เนื่องจากผู้ประกอบการทางสังคม คือบุคคลที่แสดงความสามารถในการเข้าใจปัญหา ระบุวิธีแก้ปัญหา หาพันธมิตรเพื่อช่วยในการดำเนินการแก้ปัญหา และท้ายที่สุดแล้วต้องสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ต้องการ สามารถพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสได้ ผู้ประกอบการทางสังคมไม่ใช่ "นักฝัน" เพียงอย่างเดียว แต่เป็น “นักฝันผู้มีวิสัยทัศน์และผู้ลงมือทำ” โดยไม่สนใจกำไร ดังนั้นครูรุ่นใหม่ที่ต้องการเป็นผู้ประกอบการทางสังคม จะต้องสามารถสร้างแรงบันดาลใจ และให้ความรู้แก่ผู้เรียนในรูปแบบใหม่เพิ่มศักยภาพชุมชนและสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยอาศัยความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพกับชุมชนโดยรอบ และในขณะเดียวกันก็แสวงหาแหล่งข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้ความคิดริเริ่มประสบความสำเร็จ วัตถุประสงค์ของผู้ประกอบการทางสังคมคือการเชื่อมโยงความรู้กับสังคม และมีส่วนร่วมอย่างมีความหมายต่อการพัฒนาในเชิงบวกต่อสังคมด้วย (Shalom, 2006)

ในปัจจุบันแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม (Social Entrepreneur Concept) ถือได้ว่าเป็นแนวคิดหนึ่งที่สำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาเยาวชน แต่ยังไม่ถูกพูดถึงในวงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของไทยเท่าใดนัก เพราะอาจเป็นเรื่องที่ไกลตัวหรือเพราะสังคมมองเป็นเรื่องของภาคธุรกิจ เมื่อพิจารณาอย่างลึกซึ้งแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคมนั้นคือผู้สร้างความเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นกับสังคม โดยผู้ประกอบการทางสังคมจะมีแรงกระตุ้น มีความคิดสร้างสรรค์ และยังเป็นผู้ตั้งคำถามกับสิ่งที่เป็นอยู่และใช้ประโยชน์จากโอกาสใหม่ๆ เสมอ และปฏิเสธที่จะล้มเลิกความตั้งใจในการแก้ปัญหาสังคม (Bornstein, 2007) ดังนั้น การที่ครูมีลักษณะเป็นผู้ประกอบการทางสังคมจะช่วยให้ครูในอนาคตกลายเป็นผู้นำด้านการศึกษาที่สามารถสร้างความสัมพันธ์ขององค์กรและสังคมที่แตกต่างกัน ซึ่งจะนำประสบการณ์การศึกษาด้านนี้มอบให้กับผู้เรียน ให้สามารถนำความรู้นี้ไปทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในบริบทของห้องเรียนและชุมชนโดยรอบได้ต่อไป นอกจากนี้การจะเป็นผู้ประกอบการทางสังคมได้นั้นทั้งครูและผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนตนเอง สร้างโอกาสในการพัฒนาความเป็นผู้นำอย่างต่อเนื่อง (Shalom, 2017)

จังหวัดสมุทรสาครในปัจจุบันเป็นเมืองอุตสาหกรรม พบว่ามีการขยายตัวด้านการลงทุน ทำให้เศรษฐกิจมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นจากภาคอุตสาหกรรม จากปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้สถานประกอบการในจังหวัดมีความต้องการแรงงานเป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีการขยายตัวของชุมชนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ที่ผ่านมามีพบว่าในจังหวัดสมุทรสาคร มีประชากรแฝงและแรงงานข้ามชาติที่อพยพเข้ามาทำงานในจังหวัดมากขึ้นทำให้ประชากรของจังหวัดสมุทรสาครหนาแน่นมากขึ้น จากการสำรวจโดยสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จังหวัดสมุทรสาคร ปี 2564 พบปัญหาประชากรที่อาศัยในพื้นที่และประชากรที่อพยพเข้ามาทำงานในจังหวัดไม่ได้ให้ความสำคัญกับสภาพชุมชนที่อยู่อาศัยมากนัก ยังพบว่ามีปัญหาความเสื่อมโทรมของชุมชน เช่น การลงทุนภาคอุตสาหกรรมสูงขึ้นแต่พบว่าปัญหารายได้เฉลี่ยครัวเรือนลดลง ปัญหาอาชญากรรม ปัญหา ยาเสพติด ปัญหาสิ่งแวดล้อม และรวมไปถึงปัญหาด้านการจัดการศึกษาทำให้เกิดช่องว่างทางสังคมมากขึ้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index - HAI) ได้จัดลำดับความก้าวหน้าของคนในจังหวัดสมุทรสาคร ในปี พ.ศ. 2562 ในภาพรวมพบว่าค่าดัชนีความก้าวหน้าของคนเท่ากับ 0.653 ซึ่งอยู่ในลำดับที่ 10 ของประเทศไทย เมื่อพิจารณาดัชนีย่อยพบว่าด้านการศึกษา การมีส่วนร่วมที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม ของจังหวัดสมุทรสาครมีค่าต่ำกว่าจังหวัดอื่น ๆ ของประเทศไทย ทำให้จังหวัดสมุทรสาครติดลำดับความล้าหลัง อยู่ในลำดับที่ 70 จาก 77 จังหวัด และมีตัวบ่งชี้จำนวนองค์กรชุมชนและการมีส่วนร่วมของครัวเรือนในการทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้านน้อยมากอยู่ในลำดับที่ 76 จาก 77 จังหวัด (สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรสาคร, 2565) เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงสภาพปัญหาทางสังคมในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งครูผู้สอนที่อยู่ในพื้นที่นี้จำเป็นต้องเข้าใจปัญหาเหล่านี้ และสามารถนำประเด็นปัญหาเชื่อมโยงเป็นองค์ความรู้และด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนาครูให้เป็นผู้ประกอบการทางสังคมที่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่ต้องการ สามารถถ่ายทอดความรู้ที่มีไปสู่การจัดการเรียนการสอนและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะ ความรู้ และความสามารถในการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมต่อไปเพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนช่วยในการพัฒนาจังหวัดสมุทรสาครต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ นำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลการวิจัย
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนเอกชน
 - 1.2 ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 4 คน และครูโรงเรียนเอกชนจำนวน 95 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด จำนวน 100 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งและวิทยฐานะ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม เป็นแบบตอบสนองคู่ (Dual – response format) มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ระดับ ของ John W. Best (1981) ได้แก่ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุด
 - 2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนรู้และการพัฒนาครู กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย สร้างผังโครงสร้างเครื่องมือและข้อคำถามในการสอบถามให้ชัดเจนตามผังโครงสร้างเครื่องมือวิจัย โดยกำหนดแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับออกแบบและสร้างแบบตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาของแบบสอบถาม กำหนดความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ ได้ข้อคำถามทั้งหมด 20 ข้อ และหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปมาใช้ พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ขึ้นไป โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 มีจำนวน 16 ข้อ และข้อที่มีค่า IOC

เท่ากับ 0.67 มีจำนวน 4 ข้อ รวมทั้งฉบับมีค่า IOC เท่ากับ 0.93 แสดงว่าแบบสอบถามที่จะนำไปใช้วัดได้ตรงตามจุดประสงค์ รวมทั้งตรวจสอบและปรับแก้ไขถ้อยคำภาษาให้เหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล โดยผู้ให้ข้อมูลดำเนินการตอบแบบสอบถามรูปแบบออนไลน์ จากระหัสคิวอาร์โค้ด ผ่าน Google Form ใช้ระยะเวลาเก็บข้อมูลทั้งสิ้น 14 วัน ผู้วิจัยได้รับการตอบแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 100 โดยในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นอยู่ภายใต้การให้คำปรึกษาแนวทางในการเก็บข้อมูลจากอาจารย์ที่ปรึกษาและแบบสอบถามทุกฉบับ ผ่านการตรวจสอบแล้วว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบคำถามครบถ้วนทุกประเด็นคำถามอย่างสมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ หลังจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยคำนวณความต้องการจำเป็นจากสูตรการคำนวณค่าดัชนีความต้องการจำเป็น แล้วจึงจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม โดยเรียงค่าดัชนีจากมากไปหาน้อย

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยผลการวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม โดยภาพรวมตามคุณลักษณะของผู้ประกอบการทางสังคม มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคมในภาพรวม

แนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	ลำดับความต้องการจำเป็น
	M	S.D.	ระดับ	M	S.D.	ระดับ		
1. มีความคิดสร้างสรรค์และ ความสามารถในการสร้าง นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคม	3.185	0.671	ปานกลาง	4.505	0.619	มากที่สุด	0.414	1
2. มีเป้าหมายและมุ่งมั่น แก้ปัญหาสังคม	3.307	0.856	ปานกลาง	4.630	0.572	มากที่สุด	0.400	2
3. สร้างคุณค่าและสามารถ สร้างเครือข่ายทางสังคม	3.260	0.822	ปานกลาง	4.480	0.588	มากที่สุด	0.374	5
4. ความเชี่ยวชาญและเข้าใจ การดำเนินกิจการทางสังคม	3.321	0.832	ปานกลาง	4.638	0.626	มากที่สุด	0.396	3
5. ยึดหลักธรรมาภิบาลในการ ดำเนินกิจการทางสังคม	3.630	0.813	มาก	4.737	0.537	มากที่สุด	0.305	6
6. มีความกล้าเสี่ยง	3.375	0.794	ปานกลาง	4.645	0.607	มากที่สุด	0.376	4
เฉลี่ยรวม	2.604	0.798	ปานกลาง	4.606	0.592	มากที่สุด	0.376	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม พบว่า

สภาพปัจจุบันของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M=2.604$, $S.D.=0.798$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า ด้านการยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินกิจการทางสังคมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M=3.630$, $S.D.=0.813$) รองลงมา คือ ด้านการมีความกล้าเสี่ยง ($M=3.375$, $S.D.=0.794$) ด้านการมีความเชี่ยวชาญและเข้าใจการดำเนินกิจการทางสังคม ($M=3.321$, $S.D.=0.832$) ด้านการมีเป้าหมายและมุ่งมั่นแก้ปัญหาสังคม ($M=3.307$, $S.D.=0.856$) ด้านการสร้างคุณค่าและสามารถสร้างเครือข่ายทางสังคม ($M=3.260$, $S.D.=0.822$) ตามลำดับ และด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคมมีค่าน้อยที่สุด ($M=3.185$, $S.D.=0.671$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M=4.606$, $S.D.=0.592$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า ด้านการยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินกิจการทางสังคมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($M=4.737$, $S.D.=0.537$) รองลงมา คือ ด้านการมีความกล้าเสี่ยง ($M=4.645$, $S.D.=0.607$) ด้านการมีความเชี่ยวชาญและเข้าใจการดำเนินกิจการทางสังคม ($M=4.638$, $S.D.=0.626$) ด้านการมีเป้าหมายและมุ่งมั่นแก้ปัญหาสังคม ($M=4.630$, $S.D.=0.572$) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคม ($M=4.505$, $S.D.=0.619$) ตามลำดับ และด้านการสร้างคุณค่าและสามารถสร้างเครือข่ายทางสังคมมีค่าน้อยที่สุด ($M=4.480$, $S.D.=0.588$)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม พบว่า ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคมมีลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified}=0.414$) รองลงมาคือด้านการมีเป้าหมายและมุ่งมั่นแก้ปัญหาสังคม ($PNI_{modified}=0.400$) ด้านการมีความเชี่ยวชาญและเข้าใจการดำเนินกิจการทางสังคม ($PNI_{modified}=0.396$) ด้านมีความกล้าเสี่ยง ($PNI_{modified}=0.376$) ด้านการสร้างคุณค่าและสามารถสร้างเครือข่ายทางสังคม ($PNI_{modified}=0.374$) ตามลำดับ และด้านการยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินกิจการทางสังคมลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{modified}=0.305$)

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม มีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยการมีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคมมีสภาพปัจจุบันน้อยที่สุด มีสภาพที่พึงประสงค์และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัจจุบันการมีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคมเกิดขึ้นน้อย และเป็นองค์ประกอบที่ควรพัฒนาครูให้มีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคม นอกจากนี้การสร้างคุณค่าและสามารถสร้างเครือข่ายทางสังคมก็เป็นอีกองค์ประกอบที่มีสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่เกิดขึ้นได้ยาก ดังนั้นครูควรได้รับการพัฒนาให้มีความสามารถในการสร้างคุณค่าและสามารถสร้างเครือข่ายทางสังคมเพื่อให้เป็นผู้ประกอบการทางสังคม

ตารางที่ 2 รูปแบบและวิธีการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชนอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม ในภาพรวม

ลำดับความต้องการจำเป็น	ประเด็น	วิธีการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชนอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม					
		การพัฒนาบุคลากรในระหว่าง การปฏิบัติงาน (On-the-Job Development)			การพัฒนาบุคลากรนอกเวลา การปฏิบัติงาน (Off-the-Job Development)		
		การหมุนเวียนตำแหน่ง	การชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง	การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน	การจัดอบรม/สัมมนา	การเรียนรู้ด้วยตนเอง	การเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
1. มีความคิดสร้างสรรค์และ ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อ แก้ปัญหาสังคม (PNI _{modified} = 0.414)	F	37	39	71	58	49	42
	P	37	39	71	58	49	42
2. การมีแรงจูงใจและความพยายามใน การเรียนรู้ (PNI _{modified} = 0.400)	F	38	34	79	52	59	42
	P	38	34	79	52	59	42
3. สร้างคุณค่าและสามารถสร้าง เครือข่ายทางสังคม (PNI _{modified} = 0.374)	F	32	43	73	63	64	31
	P	32	43	73	63	64	31
4. ความเชี่ยวชาญและเข้าใจการดำเนิน กิจการทางสังคม (PNI _{modified} = 0.396)	F	48	35	76	60	57	34
	P	48	35	76	60	57	34
5. ยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนิน กิจการทางสังคม (PNI _{modified} = 0.305)	F	45	55	69	59	63	17
	P	45	55	69	59	63	17
6. มีความกล้าเสี่ยง (PNI _{modified} = 0.376)	F	41	51	73	53	65	27
	P	41	51	73	53	65	27

หมายเหตุ F: Frequency Value, P: Percentage, PNI_{modified}: Modified Priority Needs Index

เมื่อพิจารณารูปแบบและวิธีการพัฒนาครูในภาพรวม พบว่า วิธีการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชนอกชัย ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคมมีความคล้ายคลึงกัน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่ารูปแบบการพัฒนาครูที่สามารถพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการทางสังคม การเรียนรู้ได้ครอบคลุมคุณลักษณะการเป็น

ผู้ประกอบการทางสังคมส่วนใหญ่มีจำนวน 2 วิธีการ คือ 1) การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน และ 2) การเรียนรู้ด้วยตนเอง

บทความนี้เป็นเพียงการนำประเด็นการพัฒนาคูมาผนวกกับประเด็นผู้ประกอบการทางสังคมที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดในพัฒนาคูตามคุณลักษณะของผู้ประกอบการทางสังคมซึ่งได้มาจากการใช้เกณฑ์การประเมินความต้องการจำเป็นที่กำหนดว่า ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) เท่ากับหรือมากกว่า 0.300 ถือว่ามีความต้องการจำเป็นในการพัฒนา (สุวิมล ว่องวานิช, 2558) ซึ่งจะสามารถนำข้อมูลที่ค้นพบนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางการพัฒนาคูและดำเนินการเชิงนโยบายในอนาคตเพื่อส่งเสริมให้ครูเป็นผู้ประกอบการทางสังคมต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้พบผลการวิจัยที่นำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาคูโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม

สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาคูโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคมรายด้าน พบว่า ด้านการยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินกิจการทางสังคม มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนเอกชน ยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินกิจการทางสังคม อยู่ในระดับที่ดีอยู่แล้ว เนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับกระบวนการพัฒนาคูที่ส่งเสริมให้ครูยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินกิจการทางสังคม มีการบริหารจัดการที่ดี โดยการดูแลธุรกิจให้มีความโปร่งใส มีความอดทน มีจิตสำนึก และความผูกพันในพันธสัญญา ดังที่ สมาคมธุรกิจเพื่อสังคม (2562) กล่าวว่า ผู้ประกอบการทางสังคม คือบุคคลที่มีเป้าหมายในการทำงานเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีรูปแบบการดำเนินกิจกรรมที่สร้างความยั่งยืนทางการเงิน และเป็นมิตรต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีหลักในการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีธรรมาภิบาล มีทักษะการสื่อสาร เพื่อประสานความร่วมมือเพื่อสร้างเครือข่ายทางสังคม สอดคล้องกับ สรณ โภชนจันทร์ และคณะ (2563) ได้ระบุคุณลักษณะของผู้ประกอบการเพื่อสังคมไว้ 6 คุณลักษณะที่สำคัญ ซึ่งหนึ่งในคุณลักษณะนั้น ได้แก่ ด้านความผูกพันในพันธสัญญา (Commitment) หมายถึง ความผูกพันในพันธสัญญาในการทำงาน ใช้ความพยายามเป็นพิเศษในการกำหนดเวลาเพื่อให้งานเสร็จสมบูรณ์ รักษาคำพูดและสัญญา เพื่อให้แน่ใจว่าลูกค้าและผู้คนในชุมชนมีความพึงพอใจกับบริการ ซึ่งมีความสอดคล้องกับเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550) กล่าวว่า ผู้ประกอบการทางสังคม จะต้องเป็นผู้มีส่วนผสมระหว่างความคล่องตัว ความมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมแบบผู้ประกอบการ ร่วมกับความมีจิตสำนึกต่อสังคมแบบนักพัฒนาสังคมไว้ด้วยกัน และสอดคล้องกับที่ สมาคมธุรกิจเพื่อสังคม (2562) ได้กล่าวว่า ผู้ประกอบการทางสังคม คือบุคคลที่มีเป้าหมายในการทำงานเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีรูปแบบการดำเนินกิจกรรมที่สร้างความยั่งยืนทางการเงิน และเป็นมิตรต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีหลักในการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีธรรมาภิบาล มีทักษะการสื่อสาร เพื่อประสานความร่วมมือเพื่อสร้างเครือข่ายทางสังคม

ความต้องการจำเป็นของพัฒนาคูโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม ที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ การมีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคม แสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะที่ครูโรงเรียนเอกชน มีความจำเป็นที่จะพัฒนาการมีความคิด

สร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคมของตนเองให้มากขึ้น เพื่อกระตุ้นให้ครูมีความริเริ่ม สร้างองค์ความรู้ใหม่ และสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคม ตามที่ Chandni (2021) ได้กล่าวถึงสาระสำคัญของทฤษฎีนี้ไว้ว่า ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creative & Innovative) คุณลักษณะที่สำคัญของผู้ประกอบการสังคม คือ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ที่จะต้องเกิดอย่างต่อเนื่องเป็นการคิดนอกกรอบตลอดเวลา ซึ่งทำให้พวกเขาแตกต่างจากบุคคลทั่วไป สอดคล้องกับ ตามที่ พิพัฒน์ นนทธารณ์ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ประกอบการสังคมมีการคิดนอกกรอบเพื่อหาทางแก้ปัญหา ซึ่งอาจเป็นวิธีที่แปลกใหม่ แต่สร้างสรรค์ โดยยึดเป้าหมายขององค์กรเป็นหลักและไม่คำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด และ Morris (1998) ได้กล่าวถึงหนึ่งในองค์ประกอบของผู้ประกอบการทางสังคม คือการมีนวัตกรรม ไว้ว่า เป็นความจริงที่ว่าแบบฉบับของการประกอบการจะเกี่ยวข้องกับนวัตกรรมจึงไม่น่าประหลาดใจนักที่ผู้ประกอบการมักจะเป็นคนที่ชอบการเปลี่ยนแปลงนั่นก็คือพวกเขาจะพัฒนาความคิดใหม่ๆ เพื่อที่จะบรรลุความท้าทายที่เป็นลักษณะเฉพาะ

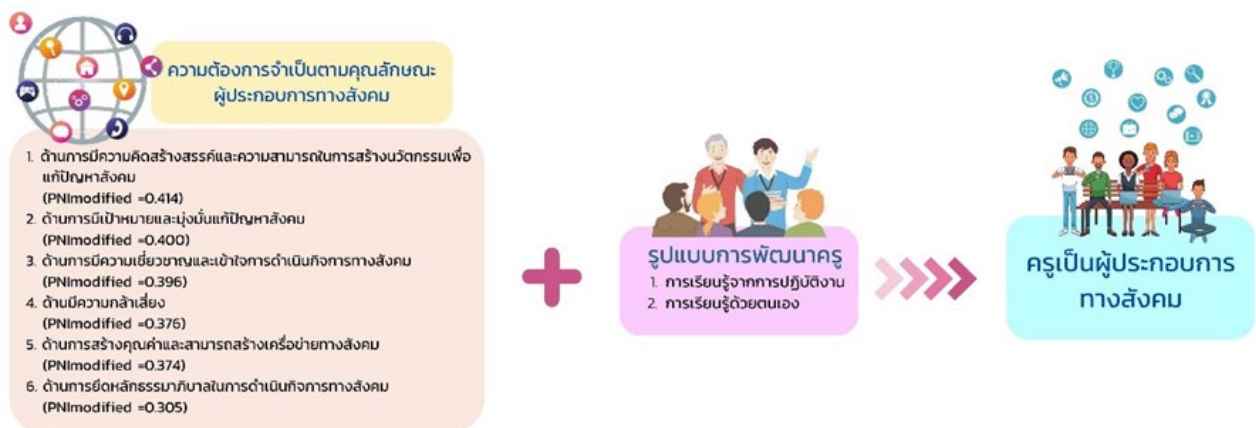
2. รูปแบบและวิธีการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม

จากผลการวิจัยพบว่า รูปแบบและวิธีการพัฒนาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมของครู ที่มีความถี่สูงสุดคือ การพัฒนาในระหว่างการปฏิบัติงาน (On-the-Job Training) โดยการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน รองลงมาคือการพัฒนานอกเวลาการปฏิบัติงาน (Off-the-Job Training) โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง แสดงให้เห็นว่า คณะครูโรงเรียนเอกชน มีความเห็นว่ารูปแบบการพัฒนาครูดังกล่าวสามารถพัฒนาคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับที่ ชวนคิด มะเสนะ (2559) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน เป็นการฝึกอบรมให้เกิดทักษะความรู้ จากการปฏิบัติงานโดยตรงในกลุ่มงาน อาจมีผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่มีความชำนาญสูงกว่าคอยดูแลให้การช่วยเหลือ ตามที่ Knowles (1975) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเองว่า เป็นกระบวนการที่บุคคลใช้ในการสร้างความต้องการในการเรียนรู้ การตั้งจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ การทำกิจกรรมเพื่อค้นหาความรู้ เช่น การค้นคว้าเอกสารและแหล่งความรู้ต่างๆ การพบปะบุคคลากร การเลือกและการกำหนดแผนการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้ กิจกรรม ส่วนใหญ่เกิดขึ้นด้วยตัวเองซึ่งอาจจะได้รับหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่น และสอดคล้องกับที่ ชนวรรต ศรีลาคำ (2562) ที่ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นการบริหารจัดการตนเองในการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้การทำกิจกรรมเพื่อค้นหาความรู้โดยการอาจเกิดขึ้นเองที่เกิดจากความอยากรู้จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นและจากการกำหนดโดยสถาบันการศึกษา ซึ่งรูปแบบการพัฒนาครูโดยการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน และการเรียนรู้ด้วยตนเองจะทำให้ครูได้เพิ่มโอกาสในการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้นแล้วเป็นผู้มีคุณลักษณะตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัย คือ การพัฒนาครูโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ลำดับความต้องการจำเป็นตามองค์ประกอบผู้ประกอบการทางสังคม สามารถสรุปลำดับความต้องการจำเป็นสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาสังคมมีลำดับดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = 0.414$) รองลงมาคือด้านการมีเป้าหมายและมุ่งมั่นแก้ปัญหาสังคม ($PNI_{modified} = 0.400$) ด้านการมีความเชี่ยวชาญและเข้าใจการดำเนินกิจการทางสังคม ($PNI_{modified} = 0.396$) ด้านมีความกล้าเสี่ยง ($PNI_{modified} = 0.376$) ด้านการสร้างคุณค่าและ

สามารถสร้างเครือข่ายทางสังคม ($PNI_{\text{modified}} = 0.374$) ตามลำดับ และด้านการยึดหลักธรรมาภิบาลในการดำเนินกิจการทางสังคมลำดับต้นนี้ความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.305$) วิธีการพัฒนาครูโรงเรียนเอกชน ตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม มีความคล้ายคลึงกัน โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่ารูปแบบการพัฒนาครูที่สามารถพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมได้ครอบคลุมคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการทางสังคม ส่วนใหญ่มีจำนวน 2 วิธีการ ได้แก่ 1) การพัฒนาในระหว่างการทำงาน (On-the-Job Training) โดยการเรียนรู้จากการปฏิบัติงาน และ 2) การพัฒนานอกเวลาการทำงาน (Off-the-Job Training) โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง และหากโรงเรียนเอกชน ได้ดำเนินการพัฒนาครูตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคมจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ ทำให้ปฏิบัติงานและสะท้อนผลการปฏิบัติงานของตนเองได้ ช่วยให้ครูมีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองตามความสามารถ สถิติปัญหา และรูปแบบการเรียนรู้ที่สามารถบรรลุเป้าหมายสูงสุดของตนเองได้ และสะท้อนผลไปยังการเป็นต้นแบบของการเป็นผู้ประกอบการทางสังคมที่ดี ให้กับผู้เรียนต่อไป ซึ่งผลจากการศึกษาสามารถสรุปดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูควรพัฒนาตนเองให้มีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคมเนื่องจากผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคมมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนควรให้ความสำคัญและมุ่งเน้นการพัฒนาครูให้มีความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคมมากขึ้น โดยกำหนดเป็นนโยบายรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากมีลำดับต้นนี้ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงที่สุด

1.3 คณะผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาครูให้สามารถออกแบบการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูที่

เป็นผู้ประกอบการทางสังคม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาครูตามแนวคิดผู้ประกอบการทางสังคม ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์และมีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาสังคม เนื่องจากมีลำดับขั้นความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงที่สุด

2.2 ควรศึกษาวิจัยเพื่อสร้างกลยุทธ์การพัฒนาครูเพื่อบูรณาการจัดการศึกษาให้เป็นผู้ประกอบการทางสังคมที่ส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูที่เป็นผู้ประกอบการทางสังคม

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). การประกอบการเพื่อสังคม : กระบวนทัศน์ใหม่เพื่อสร้างสรรค์สังคม.

สยามรัฐรายวัน. 15(84). (28 ส.ค. 2550).

ชนวรรต ศรีลาคำ. (2562) ทิศทางการเรียนรู้ด้วยตนเองตามนโยบายประเทศไทย 4.0. วารสารมนุษยศาสตร์

ฉบับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 8(1). 49-62.

ชวนคิด มะเสนะ. (2559). การพัฒนาทรัพยากรบุคคลทางการศึกษาในทศวรรษหน้า. วารสารบริหาร

การศึกษาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 16(1). 9-16.

พิพัฒน์ นนทนารณ์. (2559). การจัดการความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร: การสร้างข้อได้เปรียบใน

การแข่งขันอย่างยั่งยืน. นนทบุรี: ธิงค์ปียอนด์.

สมาคมธุรกิจเพื่อสังคม. (2562). ธุรกิจเพื่อสังคมคืออะไร. แหล่งที่มา www.sethailand.org. สืบค้นเมื่อ 14

พ.ย. 2565.

สรณ โกชนจันทร์, กุลยา อุปพงษ์, ชนิกันต์ อ้วนนันท์, กมลวรรณ มั่งคั่ง และสมฤกษ์ การวิวัฒน์. (2563)

คุณลักษณะของผู้ประกอบการเพื่อสังคมในประเทศไทย. *Journal of Humanities and Social Sciences, Rajapruk University*. 6(3). 31-43

สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร. (2565). แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร 5 ปี (พ.ศ. 2561-2565). สมุทรสาคร:

สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร.

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรสาคร. (2565). รายงานสถานการณ์ทางสังคม

จังหวัดสมุทรสาคร ประจำปี 2565. สืบค้นจาก <http://www.samutsakhon.mol.go.th> สืบค้นเมื่อ 10 พ.ค. 2566.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). ระบบและรูปแบบการพัฒนาครูที่

เหมาะสมกับสังคมไทยและความเป็นสากล. แหล่งที่มา

<https://chula.idm.oclc.org/login?url=https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=cat05085a&AN=chu.b2157248&site=eds-live> สืบค้นเมื่อ 10 พ.ย. 2565.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). โครงการปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียน (พ.ศ. 2557-2560) สะท้อน

ปัญหาและทางออก ตอบโจทย์ปฏิรูปการศึกษาไทย. กรุงเทพมหานคร: 21 เซ็นจูรี.

- สืบสกุล นรินทรางกูร ณ อยุธยา. (2561). **ภาวะผู้นำในการบริหารและการประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุกัญญา แซ่ม้อย. (2563). การพัฒนานวัตกรรมการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะนวัตกรรมของนักเรียนมัธยมศึกษา. **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร**. 22(1). 193-213.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). **การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bar Shalom, Y. (2006). **Educating Israel: Educational Entrepreneurship in Israel's Multicultural Society**. New York: Palgrave McMillan.
- Bar Shalom, Y. Bloch, E. & Peretz, R. (2007). **The Social Entrepreneurship Program at the David Yellin College of Education**. B imchlala (19) (Hebrew).
- Bornstein, D. (2007). **How to change the world: Social entrepreneurs and the power of new ideas**. Oxford University Press.
- Chandni. (2021). **10 Characteristic of A Successful Social Entrepreneur**. Form <https://wealthdynamics.geniusu.com/blog/10characteristic-successful-social-successful-social-entrepreneur>. Retrieved September 1, 2021.
- Epstein, J. L. & Sheldon, S. B. (2006). 'Moving Forward: Ideas for Research on School, Family, and Community Partnerships', in C. F. Conrad & R. Serlin (Eds.), **SAGE Handbook for Research in Education: Engaging Ideas and Enriching Inquiry**. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- John, Best W. (1981). **Research in Education**. 4 th ed. New Jersey: Prentice – Hall Inc.
- Knowles, Malcom S. (1975). **Self-Directed Learning : A Guide for Learner and Teacher**. Chicago: Association Press.
- Morris, M. H. (1998). **Entrepreneurial intensity : Sustainable advantages for individuals, organizations, and societies**. Westport, CT.: Quorum Books.